

JOAN CID I MULET

Les llargues vacances del silenci

L'any 2007, en el marc del centenari del naixement de l'escriptor catalanista Joan Cid i Mulet que va organitzar l'Ajuntament de Jesús, es va dur a terme la digitalització del seu epistolari amb el seu nebot Joan Prades i Cid que, a la vegada, era un gran afeccionat a l'elaboració de jotes i escrits narratius. Aquest projecte de preservació va ser realitzat per l'Arxiu Històric de les Terres de l'Ebre, sota la direcció del seu director Albert Curto.

Les cartes abasten un període extens, ja que s'endega durant l'estada de l'escriptor catalanista al camp de concentració d'Argelers de la Marenda durant la Retirada a causa de la desfeta republicana al conflicte bèl·lic de 1936-1939. Segueix amb la seua arribada a l'estat asteca, on va haver d'exiliar-se i on va trobar la flor i la nata de la literatura catalana. Aquesta correspondència es va mantenir durant dècades, documentant una relació epistolar que va perdurar fins al traspàs de Joan Cid i Mulet el 10 de gener de 1982. Després d'aquesta data, la correspondència continua amb cartes de la seua filla, Montserrat Cid, que va continuar el llegat familiar.

L'epistolari no només proporciona informació personal i familiar, sinó que també conté valuoses reflexions

polítiques i literàries. Cid i Mulet relata episodis com el paper de dos literats i periodistes com Josep Pla i Carles Sentís, a qui defineix com a *ambaixadors franquistes* als camps de concentració de la Catalunya del nord, atés que intentaven convèncer els refugiats catalans perquè tornessin a l'estat franquista amb la promesa que no hi hauria represàlies. Molts dels que van tornar varen ser afusellats o internats als camps de concentració d'Astorga.

Un altre aspecte destacat d'aquest epistolari és l'interès de Cid i Mulet pels autors catalans exiliats a Mèxic, on ell mateix va produir una part important de la seua obra literària. Allí va crear treballs molt importants com *El libro de oro del fútbol mexicano* i *México en un himno*, en motiu del centenari de la redacció de l'himne nacional per part del català Jaume Nunó, de Sant Joan de les Abadesses. Aquest llegat literari mexicà mereix ser conegut per les generacions actuals de lectors de Tortosa i d'arreu dels Països Catalans.

Un dels fragments més significatius de l'epistolari conté la frase: *El 20 de novembre de 1975 varen passar a la història les llargues vacances del silenci*, una expressió que esdevé símbol de la fi d'un llarg període de repressió i exili forçat. Aquesta frase

Emigdi Subirats

Escriptor

ha servit d'inspiració per al títol d'un proper llibre, *Les llargues vacances del silenci*, que inclourà dues obres de teatre breus i una novel·la gràfica de Xabier Coluig. Aquest llibre analitza, a més, l'epistolari esmentat i la rellevància d'aquesta carta específica en el context de la història de l'exili català.

Aquest epistolari representa una finestra oberta a un període crucial de la història catalana i invita els lectors a redescobrir l'obra i el pensament de Joan Cid i Mulet, un gran catalanista i home de lletra de cap a peus.

Al capdavant, tres noves activitats remembraran la figura de l'intel·lectual catalanista. A la fira literària que porta el seu nom s'analitzarà la seua novel·la *Rosa Maria*, i s'estrenarà l'obra teatral *Travessant l'Atlàntic*, mentre que al curs de la UNED sènior *Escriure vora l'Ebre* se celebrarà una sessió en homenatge a la seua figura.